

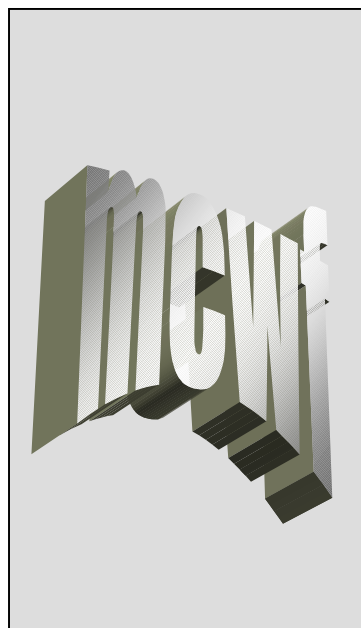
MSX Infobulletin

Jaargang: 20 september 2008 Nummer 18

INHOUD

Pag.: 1
Van de redactie
Pag.: 2
Verslag clubdag 31-05-08 MCWF
Pag.: 3
SymbOS op de MSX
Pag.: 4
25ste verjaardag MSX
Pag.: 5
Installatie Compact Flash Interface
Pag.: 7
Programma's voor Sony Hitbit
Pag.: 8
Kleintjes

Van de Redactie

Beste lezer,

Algemeen

Vandaag is het weer de vierde clubdag van het jaar en clubseizoen.

Deze dag staat in het teken of en hoe de club verder gaat. De vraag is of de club clubdagen blijft organiseren of iets anders gaat doen. Het anders doen is bijvoorbeeld alleen in naam verder op het internet en daarnaast meedoen aan beurzen, retrodagen, etc. Verder bestaat de mogelijkheid om de clubdagen anders te organiseren, met name met elkaar de beurs in Nijmegen, de veiling in Mariënberg, een clubdag van de M(sx)V(riendenclub)M(ariënberg), een eigen te organiseren beurs, de beurs in Bussum, het Nederlands spelmuseum, etc. bezoeken.

Toch moet gesteld worden dat de club het door middel van alle verkopen niet slecht doet. De spullen die verkocht worden, worden de club gratis geschonken of tegen sterk gereduceerde prijs gekocht. Daardoor zou de club in zijn huidige samenstelling gewoon kunnen blijven bestaan.

De redactie is de mening toegedaan dat het opheffen zonde zou zijn. Zo'n mooie club.

Wij wensen iedereen dan ook veel wijsheid en plezier toe tijdens deze clubdag en de aanstaande clubdagen.

Verder geeft de redactie te kennen in oktober wegens vakantie weer afwezig te zijn.

De redactie

**Colofon
MSX Club
West-Friesland**

Club/correspondentieadres:

MSX-Club West-Friesland
Kagerbos 43
1693 AW Wervershoof
☎ 06-22338863
e-mail adres
paul@msxwf.info

Secretariaat:

E. Kalkwiek
e-mail adres
msxwestfriesland@msxwf.info
secretariaat@msxwf.info

Redactieadres infobulletin:

E. Kalkwiek
Galerij 47
1695 JG Blokker
☎ 06-29407598
e-mail adres
secretariaat@msxwf.info

Website:

Jan Kobus
e-mail adres
jan@msxwf.info

Internet Home Page:

www.msxwf.info

Public Domain:

Paul Brugman
e-mail adres
paul@msxwf.info
☎ 06-22338863

Reparaties

Deze kunnen voorafgaand aan de clubdag bij het secretariaat worden gemeld. Het secretariaat draagt er zorg voor dat de reparatie tijdens de clubdag wordt uitgevoerd of dat het anderszins moet worden opgelost.

Doelstelling:

Het uitwisselen van kennis en ervaring, het geven van demonstraties en het inschakelen van deskundigen ten behoeve van het MSX-systeem en de bijbehorende software. Kortom, het bevorderen van het gebruik van het MSX-systeem middels een gezellig dagje computeren met mensen met dezelfde hobby.

De club kan niet aansprakelijk worden gesteld voor ingezonden stukken van één van de redactieleden. Ook niet voor aangeboden artikelen en advertenties.

Clubdagen in 2008:

26 januari	2008
29 maart	2008
(Beursdag)	
31 mei	2008
27 september	2008
29 november	2008

**Verslag clubdag 31 mei 2008
MSX Club Westfriesland**

De clubdag begon om 11.00 uur. Deze keer waren er 10 bezoekers.

Om 13.00 uur heb ik de clubdag geopend met een kleine toespraak door iedereen hartelijk welkom te heten. Ik heb tijdens de toespraak aangegeven dat

- ik een afbericht heb ontvangen van Jaap. Hij is met vakantie in Luxemburg; Verder waren afwezig Regina, Regilio, Alex en Jan wegens privé-zaken.
- op 27 september de MSX-beurs in Bussum wordt gehouden. Hierdoor zullen wij onze op die datum geplande clubdag moeten verplaatsen naar 20 september. Albert gaf aan hiermee even te wachten daar de organisator van Bussum van plan was ook met deze datum te gaan schuiven;
- ik in het kader van de opgestarte discussie omtrent het wel of niet doorgaan met de clubactiviteiten een mailtje van Jaap had ontvangen. Ik heb deze voorgelezen zodat een ieder er kennis van kon nemen dat Jaap het jammer zou vinden de club op te heffen. Verder had Jaap voorstellen eens contact op te nemen met andere clubs om eventueel samen te gaan, workshopachtige zaken inzake digitaliseren video's en foto's, eventueel een petit comité met Jan en Bas, etc.

Desondanks blijft het een hot item aangezien het de hele clubdag heeft overheerst en blijft het voorstel van de vorige keer overeind om op gezette data met elkaar iets te organiseren, b.v. een dagje naar het Nederlands Spelmuseum.

Ook nu bleef overeind dat de bezoekers zich er niet in kunnen vinden de club op te heffen. Bas vertelde dat hij een kleine forum had geopend maar daarop geen noemenswaardige respons op had gekregen.

Ik heb aangegeven dat ik in elk geval in september moet weten wat we gaan doen aangezien dan de clubdata voor 2009 geregeld dienen te worden met de beheerder van het clubgebouw.

- de spelcompetitie is georganiseerd door Bartholo. Het door hem uitverkoren spel is Quinpl.

Hij heeft er voor gekozen dat de prijsuitreiking als volgt werd toegepast:

1 ^{ste} plaats	prijs 1	
2 ^{de} plaats	prijs 2	
3 ^{de} plaats	prijs 3	
laatste plaats	prijs	organisatie spelcompetitie

Uiteindelijk hebben we om 14.00 uur de spelcompetitie gespeeld. Er waren 6 deelnemers.

Uitslag is geworden:

1. Albert Beevendorp	punten	11.480
1ste prijs Desk Klokje		
2. Eltje Kalkwiek	punten	2.820
2de prijs Projectie LCD Klok		
3. Ankje Kalkwiek	punten	2.430
3de prijs Elektrische Muggenverdrijver		
4. Bas Kornalijslijper	punten	1.810
5. Nick Mol	punten	250
6. Paul Brugman	punten	0

organisatie volgende spelcompetitie

Na de spelcompetitie konden de bezoekers zichzelf vermaken. Dat deden de bezoekers ook zowel met discussies, het bezichtigen van de uitgestalde apparaten het oplossen van computerprobleempjes, het spelen van spelletjes alsmede met het gespeelde spelletje.

Ik had de robotarm weer meegenomen. Hiertoe had ik van Bas een Philips 8020/00 geleend. De vorige keer was mij voorgehouden dat de arm goed werkte op een 8020/00. Ik heb een aantal functies aan de praat gekregen, maar nog niet allemaal. Nu is mij aangeraden, omdat er steeds meer functies gingen werken, de plastic tandwielsets te besproeien met een siliconenspray. Gaan we thuis maar uitproberen en kijken wat er dan gebeurt. Uiteindelijk is het de bedoeling dat hij weer naar behoren gaat functioneren.

Ook had ik mee een opstelling om Blokslag met 2 personen te spelen. Ik had namelijk te horen gekregen dat het spel

niet functioneerde. Inderdaad bleek dit uiteindelijk zo te zijn. Albert heeft tijdens de clubdag het spel aan de praat proberen te krijgen door de beveiliging te kraken. Dit is niet gelukt. De reden om dit te doen is dat de beveiligingscode momenteel onvindbaar is. Deze behoort ook naast een andere code op de diskettes te staan. Zonder werken ze niet. Albert gaat nu thuis proberen deze zaak voor elkaar te krijgen.

Paul en Albert waren weer net als de vorige keer weer bezig van twee Compact Flash Kaartjes een master- en slave uitvoering (totaal 6 partities waarvan nu 2 op de master en 4 op de slave) te maken. Ook hebben ze het voor elkaar gekregen met FAT 16 grotere partities te maken dan 32 Mb. De gebruiksaanwijzing hebben ze op een diskette gezet, zodat het de volgende keer gepubliceerd kan worden. Om 16.30 uur was het einde clubdag. Al met al toch een leuke middag voor een ieder. Tot de volgende keer op 29 november 2008.

E. Kalkwiek

SymbOS op de MSX

In het vorige blad heb ik aangegeven eens wat aandacht aan dit besturingsprogramma zou wijden omdat mijn MP3-speler hier ook mee werkt en het niet doet.

Je werkt met SymbOS op de MSX onder MSX-DOS 1.x of 2.x. Heb je een externe harde schijf gebruik je MSX-DOS 2, zo dat het toegevoegde geheugen wordt geselecteerd.

Drivers voor discdrivers en externe opslagkaarten zijn inbegrepen. Lees vooraf de "README.TXT" voor meer informatie omtrent de laadinstructies!

Als jouw diskcontroleer (zoals die van de Panasonic Turbo-R) niet wordt ondersteund, zul je SymbOS tenminste moeten opstarten met "F0" om te voorkomen dat het systeem crashed!

Met MSX-DOS worden de opslagmedia's op volgorde geplaatst ("A", "B", "C"...). Met Symbos worden meestal de 1 of 2 diskdrives als eersten genoemd als drive

“A” en “B” en zijn de volgende componenten de externe opslagschijven “C”, “D” etc., zoals Windows en andere moderne operating systems dat hebben. Let op, want sommige FDISK-software zet partities niet in een logische volgorde. Zo wordt de eerste MSX-partitie de logische partitie 4 genoemd, de tweede zal 3 zijn, etc. Hierdoor gebruikt SymbOS partitie 4 (meestal drive “A” in MSX/DOS als de default drive “C” (boot) partitie als er geen andere partitie is aangewezen.

Belangrijke informatie voor de MSX met 128K ram!

Let op, op een 128K machine is maar 48KB geheugen beschikbaar voor programma's omdat het besturingssysteem ongeveer 75K vraagt (+16K video ram). 48KB is voldoende om de meeste programma's te laten werken, maar om SymbOS te laten werken zal het nodig zijn om de achtergrond graphics uit te schakelen omdat dat ongeveer 16 tot 54K vraagt waardoor de beschikbare vrije ruimte van het geheugen een stuk afneemt.

Dus na het opstarten op het desktop gebied klikken met de rechter muisknop. De beeldscherm instellingen zullen worden geladen. Kies een unieke achtergrondkleur in plaats van de pictogrammen. Druk op “OK” en dan kunnen de nieuwe instellingen worden gesaved met “Start menu -> Instellingen -> Save”.

Je kunt ook de file “SYMBOS.INI” wissen voordat je SymbOS opstart. Dit zal hetzelfde effect hebben.

Let op dat je in elk geval meer plezier hebt van SymbOS, als je computer een extern geheugen heeft. Alleen 64K meer geheugen heeft al een groot effect, en een volledige 576KB of 1024MB systeem voelt of je een ongelimiteerde geheugen ruimte hebt.

Meer complexe programma's, die in de toekomst zullen uitkomen, zullen meer geheugen vragen dan 128KB als minimum.

Problemen melden –PLEASE HELP!

Controleer eerst of de voorkomende probleem al bekend is. Als het probleem niet bekend is, meldt dit per e-mail aan: prodatron@prodatron.net

Belangrijk hierbij is dat goed omschrijft wat jouw probleem is en hoe dat het ontstaan is.

Dit is belangrijk ten behoeve van het SymbOS-project.

Bekende bugs

Momenteel ondersteunt SymbOS geen 3,5” drives zonder een ready-sigitaal.

Het scrollen van het beeld werkt niet correct als een deel van het gebied buiten het zichtbare beeld zit.

Soundtracker 128 modules afspelen op een MSX Turbo R met SymAmp werkt ook niet altijd goed.

Bekende problemen:

Op een FAT device begint het schrijven van files steeds langzamer te worden naarmate de files steeds groter worden.

Links en rechts scrollen op een MSX-machine is nog niet geoptimaliseerd.

Er ontbreken diverse drivers van externe opslagsystemen voor de MSX. Vooral de Panasonic MSX Tu.

Wordt vervolgd.

Voor diegene die belangstelling heeft, het programma is te downloaden van MSX Resource Center.

E. Kalkwiek

25ste Verjaardag MSX

The New Image heeft op 21 juni jl. in verband met de 25ste verjaardag een evenement georganiseerd in Den Dolder. Het evenement is gesponsord door de MSX Association en de tafels waren gratis. Vooraf is niets of weinig bekend gemaakt wat 't evenement precies inhield. Het evenement heeft plaatsgevonden van tien uur 's morgens tot vijf uur 's middags.

Voorafgaand aan het evenement heeft TNI laten doorschemeren dat onder anderen de volgende zaken aanwezig zou zijn:

- Gratis MSX hebbedingetjes
- MSX speelhoek, beschikbaar gesteld door MSX Vriendenclub Marienberg
- Bar met ontmoetingsgebied

- Verkoop van MSX hardware
- Verkoop van MSX t-shirts, handdoeken, etc.
- Bitwise verkopen een variëteit aan nieuwe MSX spellen op cartridge
- Sunrise zijn er met hun gewoonlijke diensten
- The New Image tonen hun nieuwste ontwikkelingen

Tni heeft op hun website te kennen gegeven dat ondanks de lage opkomst van het publiek en de aanwezigheid van de harde kern van het MSX-wereldje de dag voor TNI succesvol is verlopen. Op de website van MSX Posse heeft omtrent deze dag nog een woordenwisseling plaatsgevonden van voor- en tegenstanders of de dag nu wel of niet succesvol is verlopen. Tegenstanders waren van mening dat er naast de harde kern te weinig andere bezoekers zijn geweest.

Ik ben in verband met het vieren van een verjaardag niet geweest. Ik wil dan ook geen oordeel vellen over dit evenement.

E. Kalkwiek

Installatie Compact Flash Interface

De complete installatie:

Het installeren van de Compact Flash Interface.

Uiteraard met in beide sloten een CF-geheugenkaart. Deze zijn niet uitwisselbaar dus Master in Master en Slave in Slave. Gebruikt worden hier 2 maal 128 MB.

Opstarten met insert toets ingedrukt : de harddisk wordt genegeerd.

Opstarten met de Delete-toets ingedrukt: de harddisk kan in deze optie worden geïnstalleerd.

In het diskteststation A de disk met de hulpprogramma's doen.

Na het opstarten met de delete-toets ingedrukt kom je in DOS 2.20

Type: **Fdisk**

Het programma Fdisk wordt opgestart en je ziet een menu.

ID moet op Master staan. Via de T-toets kan je wisselen van Master naar Slave en weer terug.

Kies **optie A** (autogenerate partition table)

Je krijgt de tekst : **"partitiontable generated"**, te zien.

Enter voor bevestiging.

Met de **optie D** zie je de gemaakte partitie's

Nogmaals optie D waarna je een soort tabel ziet.

Je ziet dat het eerder vermelde aantal gemaakte partitie's te zien zijn in de tabel.

Met **Q** terug naar hoofdmenu.

Vervolgens **optie W** (W)rite intoetsen.

Deze optie vraagt om bevestiging, toets **Y**.

Je krijgt de boodschap : **"action successfully completed"**.

Keer terug naar hoofdmenu **door een willekeurige toets in te drukken**.

Vervolgens **optie I** (initialize)

Ook deze optie vraagt om bevestiging (**dus toets Y**) en het gevolg is dat alle data's en partitions die eerder zijn gemaakt, worden vernietigd.

Vervolgens de **optie W** nogmaals en deze wederom bevestigen.

Ook deze optie laat weten of de actie succesvol verlopen is.

De MASTERCARD is nu klaar voor gebruik en heeft 4 partities.

Nu de computer resetten.

De computer staat nu in basic.

Op de Master welke nu 4 drive's (A-B-C-D-) bevat staat echter nog niets.

We gaan nu op de A-drive van de Master de programma's MSXDOS2.SYS en COMMAND2.COM zetten op de volgende wijze.

Copy "E:MSXDOS2.SYS" to "A:"

Copy "E:COMMAND.COM" to "A:"

Als je nu de computer opnieuw opstart kom je uit op de Masterkaart op de A-drive.

Bij het commando DIR zie je de 2 programma's staan die zojuist erop gezet zijn.

We gaan nu de SLAVE aanmaken. Bij 128 MB pakt hij maar 64 MB dus een 64 MB kaartje mag ook .

De computer opstarten met de DEL-toets ingedrukt.

De programmadiskette zit nog steeds in het diskettestation.

Je zit weer in DOS2 en via het commando **FDISK** kom je in bedoeld programma.

Met de **T-Toets** schakel je naar de SLAVE.(staat achter ID)

Kies **optie A** en enter.

Dan **optie W** en bevestig dit met **Y**.

Vervolgens optie **I** en bevestig dit met **Y**.

Wederom **optie W** en bevestigen met **Y**.

Ook de SLAVE is nu klaar voor gebruik.

Hieronder wordt uitgelegd hoe je via FAT 16 grotere partitie's kunt maken waardoor je grotere CF-kaartjes kunt gebruiken

Het installeren van de Compact Flash Interface met grotere geheugenkaartjes dan 128 MB.

Ook nu weer met maximaal 6 partitie's.

Opstarten met de INSERT-toets ingedrukt : De harddisk wordt genegeerd.

Opstarten met de DELETE-toets ingedrukt: De harddisk kan in deze optie worden geïnstalleerd.

In het diskettestation A de disk met de hulpprogramma's doen. De computer aanzet-ten met de delete-toets ingedrukt.

De volgende programma's moeten op de disk staan:

MSXDOS2.SYS - COMMAND2.COM -
FDISK.COM - FAT16.COM -
IDEPAR.COM

Type: Fdisk /fat16

Het programma Fdisk wordt opgestart en er volgt een menu.

ID (links boven) moet op master staan.

Kies optie A(utogenerate partition table)

In ons geval wil ik 2 partitie's aanmaken. Via de toets D kom je in een menu waarin de partitie's staan.

Om 2 partities aan te maken moet je er drie verwijderen.

Zet de cursor op 3 en met de K (Kill) verwijder je de partitie. Uiteraard bevestigen met Y/N.

Dit doen we ook met de partitie 2 en 1.

We hebben nu alleen de partitie 0 in de lijst staan.

Met A (Add) maken we een nieuwe partitie aan.

In ons geval wil ik de rest van de Master in deze partitie hebben.

We vullen dan het getal in dat we rechts in beeld zien.

We krijgen dan het restant van de Master in deze partitie.

Indien je drie partitie's wil aanmaken vul je b.v. 10M in waarna het programma bij het aanmaken van de derde partitie bij free het restant laat zien dat je dan invult bij het maken van deze partitie.

Daarna via Q toets naar het hoofdmenu en dan W(rite) ook deze bevestigen en vervolgens I(nitalize) ook deze bevestigen.

DE MASTER IS NU KLAAR.

Via de toets T (Toggle) naar de Slave gaan.

A en bevestigen.

Dan naar de partitielijst via toets D.

Je ziet 4 partitie's.

In ons geval wil ik 2 partitie's aanmaken van elk 64 MB.

De cursor zetten op de weg te halen partitie en met K(ill) verwijder je de partitie. Uiteraard bevestigen met de Y-toets.

Dit doe je met alle vier de partitie's.

Daarna met A(dd) een nieuwe partitie aanmaken.

In ons geval vul ik in 64M bij de 0 partitie.

Bij de partitie 1 vul ik bij free het getal dat rechts in beeld verschijnt.

Met de toets Q kom je in het hoofdmenu.

Daarna W(rite) uiteraard bevestigen en de I(nitalize) ook deze weer bevestigen.

Hierna volgt nog een handeling om via de harddisk op te starten. De programma's

MSXDOS2.SYS, COMMAND2.COM en FAT16.COM moeten op de A-drive van de Master gezet worden.

Dit gaat op de volgende manier:

```
copy "E:msxdos2.sys" to "A:"
copy "E:command2.com" to "A:"
copy "E:fat16.com" to "A:"
```

In ons geval worden de programma's van de disk E afgehaald. De eerste 4 letters zijn in gebruik bij de harddisk.

Rest ons nog een handeling om alles automatisch te laten verlopen.

Computer opnieuw opstarten.

Je komt nu op de A-drive en we moeten het programma fat16 automatisch laten opstarten.

Dit doen we op de volgende wijze:

```
copy con autoexec.bat
fat16
Control Z (CTRL-toets met de toets Z)
```

Mocht U problemen hebben met de installatie van geheugenkaartjes dan is de club graag bereid om U ondersteuning te geven.

Ook zijn de programma's bij ons verkrijgbaar.

P. Brugman/A. Beevendorp

Een paar programma's die gemaakt zijn op een Sony Hitbit MSX

Fluïtspelen op computers

Met dit programma kan men een fluitspeler imiteren via het toetsenbord van deze computer. De rij toetsen van A t/m £ geven de hele tonen, de rij er boven de halve. Het is wel noodzakelijk dat de shift-lock toets in aangeslagen. Dus de hoofdletters moeten "aan" staan...

Het programma

```
15 DIM T%(21):SCREEN0:KEY OFF
20 LOCATE 9,7
25 PRINT "Speel op de toetsen:"
30 LOCATE 8,10
35 PRINT "W E T Y U O P ]"
40 LOCATE 7,11
```

```
45 PRINT "A S D F G H J K L ; ' £"
50 LOCATE 13,14:PRINT "+spatiebalk"
55 FOR N=1 TO 21:READ T%(N):NEXT
60 SOUND 0,0:SOUND 1,0
65 SOUND 8,12:SOUND 7,62
70 Z$=" AWSEDFTGYHUJKOLP;] £"
75 Q$=INKEY$:IF Q$="" THEN 75
80 K%=INSTR(Z$,Q$):IF K%=0 THEN 75
85 SOUND 0,0:SOUND 0,T%(K%):GOTO 75
90 DATA 0,210,198,186,178,166,156
95 DATA 148,140,132,125,118,111,105
100 DATA 99,93,88,83,78,74,70
```

Morse-seiner voor MSX

Ingetikte hoofdletters en cijfers worden "vertaald" in codes zoals die gebruikt worden in de radiotelegrafie. De code wordt berekend uit de plaats van de letter Z\$.

Het programma is, door aanpassing van de regels 60, 70, 190, 200 en 210 geschikt te maken voor andere machines. Regel 60 en 70 zetten de geluidsgenerator klaar, regel 190 en 200 zetten het geluid aan en regel 210 zet dit weer af.

```
10 A$=" ETINAMSDRGUKWO"
20 B$="HBLZFCP*VX*Q*YJ*"
30 C$="56*7***8*****9"
40 D$="4*****3***2*10"
50 Z$=A$+B$+C$+D$
60 SOUND0,100:SOUND1,0:SOUND7,63
70 SOUND8,10:T=50: REM T=tempo
80 Q$=INKEY$:IF Q$=""THEN 80
90 Q=ASC(Q$):PRINT Q$ ;:GOSUB 110
100 GOTO 80
110 NR=INSTR(Z$,Q$):IF NR<2 THEN 180
120 EL=6
130 EL=EL-1:IF(2^EL)AND NR THEN 150
140 GOTO 130
150 D=1:FOR K=1 TO EL
160 IF NR AND D THEN GOSUB 190 ELSE
GOSUB 200
170 D=D*2:NEXT
180 GOSUB 210:RETURN
190 SOUND7,62:FOR N=1TO2*T:NEXT
200 SOUND7,62:FOR N=1 TO T:NEXT
210 SOUND7,63:FOR N=1 TO T:NEXT
220 RETURN
```

De Schrijver

Kleintjes

Kleintjes kunnen gratis door iedereen worden geplaatst. Ook voor niet MSX-gerelateerde zaken. Stuur uw advertentie naar de redactie!

Te koop aangeboden:

Robotarm SVI-2000B
Prijs € 90,=
e-mail: msxwestfriesland@msxwf.info

Te koop aangeboden:

Philips Muziekmodule (compleet)
MSX2 Sony HB500P
MSX2 Philips NMS 8245
MSX Philips NMS 8210
Computers zijn eventueel leverbaar met
Monitor, Muis, Joystick etc.
Telefoon: 06- 22338863

Te koop aangeboden:

T.e.a.b. Voor PC
Diskdrive LS 120 + 4 diskette's
Externe Diskdrive 3 ½ inch
e-mail: e.kalkwiek@quicknet.nl

Te koop aangeboden:

MSX2 Philips NMS 8250 (2 drives)
Prijs € 50,=
e-mail: msxwestfriesland@msxwf.info

Te koop aangeboden:

IBM 80 Mb externe harddisk voor MSX-
computer zonder SCSI-interface.
Prijs € 40,=
Met interface € 80,=
e-mail: msxwestfriesland@msxwf.info
